Αντιδραστικά Συνδικάτα και οι Λαϊκές Επιτροπές του ΚΚΕ

Ι. Πρέπει οι επαναστάτες να δουλεύουν στα αντιδραστικά συνδικάτα;

Είναι γνωστό ότι χωρίς τη συνδικαλιστική πάλη πάνω σε συγκεκριμένα προβλήματα, χωρίς τη συστηματική δουλειά καμιά πρόοδος δεν μπορεί να γίνει στην κατεύθυνση της οργάνωσης της εργατικής τάξης. Όπως γράφει σε σχετικό του άρθρο ο «Ριζοσπάστης»:

> «*Χωρίς παραίτηση από τον καθημερινό αγώνα να απαλυνθεί ο πόνος των εργαζομένων, την προσπάθεια να υπάρχουν κατακτήσεις, τοπικές, περιφερειακές, κλαδικές, κλπ., αντικειμενικά σήμερα το ζήτημα της πάλης για την ανατροπή της εξουσίας πρέπει να μπει σε ημερήσια διάταξη για να δημιουργηθούν και υποκειμενικά οι προϋποθέσεις*».[1]

Σ' ένα άλλο πολύ καλό άρθρο διαβάζουμε :

[1] Ριζοσπάστης 24/12/2010.

«*Με απαιτητικότητα και σχέδιο έδωσαν τη μάχη για την προετοιμασία της απεργίας οι ταξικές δυνάμεις, από άκρη σε άκρη σε όλη τη χώρα. Διαδικασία που κορυφώθηκε με τη μάχη της περιφρούρησης η οποία ξεκίνησε πριν ακόμα ξημερώσει.* ***Ζητούμενο, να στηθούν και να στεριώσουν παντού, σε τόπους δουλειάς, εργατικές και λαϊκές γειτονιές, πυρήνες αντίστασης και πάλης, για την οργάνωση του λαού ενάντια στην εξαθλίωσή του, με πρωτοπόρα την εργατική τάξη****. Να πάρουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στα χέρια τους την οργάνωση της απεργίας, να χτυπηθεί ο φόβος και η ανασφάλεια που η εργοδοσία καλλιεργεί, ώστε να μην κάνει ο εργάτης το βήμα. Νέοι εργάτες και εργάτριες "δέθηκαν" με το ταξικό κίνημα και τον ταξικό αγώνα. Η δράση που αναπτύχθηκε όλο το προηγούμενο διάστημα μέσα στους τόπους δουλειάς έφερε την αυξημένη συμμετοχή στην απεργία και βάζει γερά θεμέλια για την κλιμάκωση του αγώνα. Αυτό φάνηκε και στις απεργιακές συγκεντρώσεις*».[2]

Με την τελική έκβαση της απεργίας της 15ης Δεκέμβρη δεν μπορεί να είναι κανείς ικανοποιημένος σε σχέση με την 5η Μάη αλλά σίγουρα είναι θετικό που σ' έναν αριθμό κλάδων «*νέοι εργάτες και εργάτριες "δέθηκαν" με το ταξικό κίνημα και τον ταξικό αγώνα*», δηλαδή με το ΠΑΜΕ. Η ισχυροποίηση του ΠΑΜΕ, όπως και κάθε άλλης οργάνωσης των εργαζομένων είναι ένα θετικό δείγμα για την προετοιμασία της «αντεπίθεσης», της «ανυπακοής» και του «ξεσηκωμού» στον οποίο αναφέρεται το ΚΚΕ ή στις αριστερές λύσεις που προτείνουν άλλα κόμματα και οργανώσεις. Το ζητούμενο της οργάνωσης του λαού ακολουθείται από τη διαπίστωση ότι:

«*Χαρακτηριστική ήταν η συμμετοχή πολλών εργαζομένων του ξενοδοχείου στην απεργιακή περιφρούρηση και στη συνέχεια στη συγκέντρωση του ΠΑΜΕ*» ή πως σε άλλη περίπτωση:

«*Παρά την τρομοκρατία του ιδιοκτήτη, που βρισκόταν έξω από την επιχείρηση και έστειλε εξώδικο την παραμονή της απεργίας, οι εργαζόμενοι, έχοντας στο πλευρό τους το ταξικό σωματείο και το ΠΑΜΕ, κράτησαν παλικαρίσια στάση, πήραν μέρος μαζικά στην απεργία, αλλά και στο συλλαλητήριο του ΠΑΜΕ στο κέντρο της Αθήνας*».

Οι επαναστάτες μαρξιστές χαιρετίζουν και τη στάση του ΠΑΜΕ όσο και των ίδιων των εργαζόμενων που οργανώθηκαν κι' έδωσαν τη μάχη τους μ' επιτυχία. Αυτά αναφέρονται στο Σωματείο Προσωπικού Ιδιωτικών Κλινικών - Γηροκομείων - Εργαστηρίων - Διαγνωστικών Κέντρων και Συναφών Χώρων. Αλλά το άρθρο μας πληροφορεί επίσης πως: «*Αναδείχθηκε η ανάγκη συσπείρωσης γύρω από τη σωματειακή επιτροπή που έχει στηθεί μαζί με το κλαδικό σωματείο*».

Ο λόγος είναι ότι «*οι εργαζόμενοι, έχοντας στο πλευρό τους το <u>ταξικό</u> σωματείο και το ΠΑΜΕ, κράτησαν παλικαρίσια στάση*». Η ανάγκη να

[2] Ριζοσπάστης 24/12/2010, Γιώτα Διαμαντάκη, «Δράση για να πυκνώσουν οι πυρήνες οργάνωσης».

ενισχύονται τα ταξικά συνδικάτα δεν βρίσκει αντίθετους τους επαναστάτες μαρξιστές, αλλά αυτό δεν είναι το τέλος της όλης υπόθεσης. Ακόμη πιο εντατικά πρέπει οι επαναστάτες μαρξιστές να δουλεύουν μέσα στα αντιδραστικά σωματεία ή στα σωματεία στα οποία προς το παρόν οι ταξικές δυνάμεις δεν έχουν ακόμη την πλειοψηφία. Αλίμονο αν τα αντιδραστικά σωματεία μπορούν ν' αλωθούν από τα έξω χωρίς τη συστηματική συμμετοχή των μαρξιστών επαναστατών. Ο Λένιν πάνω στο ζήτημα αυτό ήταν ξεκάθαρος:

> «*Τα συνδικάτα ήταν μια γιγάντια πρόοδος της εργατικής τάξης στο αρχικό στάδιο της ανάπτυξης του καπιταλισμού, ένα πέρασμα από την κατάσταση διασποράς και αδυναμίας των εργατών στα* ***πρώτα στοιχεία*** *της ταξικής συνένωσης. Όταν άρχισε να αναπτύσσεται η* ***ανώτατη*** *μορφή ταξικής συνένωσης των προλετάριων, το* ***επαναστατικό Κόμμα του προλεταριάτου*** *(που δεν θα είναι άξιο του ονόματος του όσο δεν μάθει να συνδέει τους αρχηγούς με την τάξη και με τις μάζες σε ένα σύνολο, σε κάτι το αδιάσπαστο), τα συνδικάτα άρχισαν να δείχνουν αναπόφευκτα* ***μερικά*** *αντιδραστικά σημάδια, κάποια συντεχνιακή στενότητα, κάποια τάση προς την άρνηση της πολιτικής, κάποιο πνεύμα ρουτίνας κτλ. Πουθενά όμως στον κόσμο η ανάπτυξη του προλεταριάτου δεν έγινε και δεν μπορούσε να γίνει αλλιώς παρά μόνο μέσω των συνδικάτων, με την αλληλεπίδραση των συνδικάτων και του Κόμματος της εργατικής τάξης. Η κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας από το προλεταριάτο είναι ένα γιγάντιο βήμα προς τα μπρος του προλεταριάτου, σαν τάξης, και το Κόμμα είναι υποχρεωμένο να διαπαιδαγωγήσει ακόμη πιο πολύ και με καινούργιο τρόπο, και όχι μόνο με τον παλιό, τα συνδικάτα κι ακόμη να τα καθοδηγεί και να μην ξεχνά παράλληλα ότι τα συνδικάτα μένουν και θα μείνουν για πολύ καιρό το απαραίτητο "σχολείο του κομμουνισμού" και το προπαρασκευαστικό σχολείο για τους προλετάριους για να πραγματοποιήσουν τη δικτατορία τους, η απαραίτητη ένωση των εργατών για να περάσει βαθμιαία η διεύθυνση όλης της οικονομίας της χώρας στα χέρια της εργατικής* ***τάξης*** *(και όχι σε χωριστά επαγγέλματα) και έπειτα σε όλους τους εργαζομένους*».[3]

Ο Λένιν εδώ γράφει πως πρέπει ν' αντιμετωπίζουμε την εργατική τάξη σαν ένα ενιαίο σύνολο. Δεν εννοεί ότι η εργατική τάξη είναι ήδη ένα ενιαίο σύνολο αλλά πως με τέτοιον τρόπο πρέπει να τη βλέπει το επαναστατικό κόμμα, «*να συνδέει τους αρχηγούς με την τάξη και με τις μάζες σε ένα σύνολο, σε κάτι το αδιάσπαστο*».

Το κεφάλαιο αυτό του Λένιν έχει τον χαρακτηριστικό τίτλο: «**Πρέπει οι επαναστάτες να δουλεύουν μέσα στα αντιδραστικά συνδικάτα**;». Να ποιαν απάντηση δίνει ο ίδιος ο Λένιν:

---

[3] Β. Ι. Λένιν, « "Αριστερισμός" παιδική αρρώστια του κομμουνισμού», 1920, κεφ. ΙΙ. παρ. VI.

«*Οι γερμανοί "αριστεροί" θεωρούν πως γι' αυτούς το ζήτημα είναι λυμένο και ότι η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα είναι κατηγορηματικά αρνητική. Κατά τη γνώμη τους, είναι αρκετό να βγάζει κανείς λόγους και θυμωμένες κραυγές ενάντια στα "αντιδραστικά" και τα "αντεπαναστατικά" συνδικάτα για "να αποδείξει" (ο Κ. Χόρνερ το βεβαιώνει αυτό με ιδιαίτερη "σοβαρότητα" και πολύ ανόητα" πως είναι ανώφελο και μάλιστα απαράδεκτο για τους επαναστάτες, τους κομμουνιστές να δουλεύουν στα κίτρινα, σοσιαλσωβινιστικά, συμφιλιωτικά συνδικάτα, στα συνδικάτα του Λεγκίν, στα αντεπαναστατικά συνδικάτα. Όσο όμως κι αν έχουν πειστεί οι γερμανοί "αριστεροί" ότι η τέτοια τακτική έχει επαναστατικό χαρακτήρα, στην πραγματικότητα είναι ριζικά λαθεμένη και δεν περιέχει τίποτε άλλο από κούφιες φράσεις*».[4]

Αλλά αυτό ακριβώς δεν κάνει το ΚΚΕ και το ΠΑΜΕ όταν μας λέει ότι «*είναι ανώφελο και μάλιστα απαράδεκτο για τους επαναστάτες, τους κομμουνιστές να δουλεύουν στα κίτρινα, σοσιαλσωβινιστικά, συμφιλιωτικά συνδικάτα*»; Πως είναι αναγκαίο να έχουμε «ταξικά» συνδικάτα, ανυποχώρητα και σταθερά στη γραμμή τους απέναντι στην αστική τάξη; Αλλά μια τέτοια προτροπή ξεχνά πως τ' αντιδραστικά συνδικάτα έχουν ακόμα στις τάξεις τους αρκετούς εργαζόμενους, πως δεν είναι αντιδραστικά επειδή οι εργαζόμενοι είναι αντιδραστικοί αλλά επειδή οι ηγεσίες αυτών των συνδικάτων είναι αντιδραστικές. Για παράδειγμα, πολλοί εργαζόμενοι είναι οργανωμένοι στη ΓΣΕΕ και την ΑΔΕΔΥ και πολλοί απ' αυτούς ανήκουν οργανωτικά στην ΠΑΣΚΕ, το ΠΑΣΟΚ, την ΠΑΣΠ στα πανεπιστήμια, την ΕΓΕ στις γυναίκες κ.ά.

Με τους εργαζόμενους αυτούς στα λόγια τάσσεσαι αλληλέγγυος και καταγγέλλεις την απαράδεκτη και κίτρινη πολιτική των ηγεσιών τους, αλλά στην πράξη αφήνεις το πεδίο ελεύθερο σ' αυτές τις ηγεσίες να καταγγέλλουν εσένα για διασπαστική πολιτική και καρεκλοκενταυρισμό. Και ο Λένιν συνεχίζει ως εξής:

«*Χωρίς την πιο στενή σύνδεση με τα συνδικάτα, χωρίς τη θερμή υποστήριξη από μέρους τους, χωρίς τη γεμάτη αυταπάρνηση*

[4] Λένιν, όπ.π.

> *δουλειά τους όχι μόνο στην οικονομική, μα και στη στρατιωτική οικοδόμηση δεν θα μπορούσαμε, εννοείται, να κυβερνήσουμε τη χώρα και να πραγματοποιήσουμε τη δικτατορία όχι 2 ½ χρόνια, μα ούτε και 2 ½ μήνες. Όπως καταλαβαίνετε, η στενότατη αυτή σύνδεση σημαίνει στην πράξη μια πολύμορφη και πολύπλοκη δουλειά προπαγάνδας και ζύμωσης και συχνών συσκέψεων που να γίνονται στον καιρό τους όχι μόνο με τα καθοδηγητικά στελέχη, αλλά και γενικά με τους συνδικαλιστικούς παράγοντες που έχουν επιρροή, σημαίνει ακόμη αποφασιστικό αγώνα ενάντια στους μενσεβίκους που ως τα σήμερα έχουν έναν ορισμένο, αν και πολύ μικρό, αριθμό οπαδών και τους διδάσκουν να κάνουν κάθε είδους αντεπαναστατικές πράξεις …».*[5]

Αυτά ο Λένιν δεν τα έγραψε το 1905 ή το 1917 αλλά τον Απρίλη του 1920 όταν οι μπολσεβίκοι είχαν ήδη την εξουσία. Ο αποφασιστικός αγώνας ενάντια κυρίως στον μενσεβικισμό δεν σήμαινε παραίτηση από την ενότητα της εργατικής τάξης όπως εκφράζεται από τα ενιαία της συνδικάτα. Σημαίνει ία – ίσα αγώνα μέσα στα συνδικάτα αυτά, διαφορετικά δεν υπάρχει καμιά πραγματική πάλη των ιδεών και των απόψεων. Δεν υπάρχει διάλογος από δυο χωριστά γραφεία. Αυτό απαιτεί το εξής:

«*[Η] στενότατη αυτή σύνδεση σημαίνει στην πράξη μια πολύμορφη και πολύπλοκη δουλειά προπαγάνδας και ζύμωσης*», σε ότι αφορά το δικό μας κόμμα αλλά και «*αποφασιστικό αγώνα ενάντια στους μενσεβίκους*» μέσα στα ίδια συνδικάτα, τα οποία στη Ρωσία ποτέ δεν διαχωρίστηκαν από τους μπολσεβίκους ή τα άλλα κόμματα σε «ταξικά» και μη. Όλοι καταλάβαιναν τον απόλυτο παραλογισμό μιας τέτοιας άποψης. Και ο Λένιν συμπληρώνει:

> «*Το ίδιο παιδιακίστικες και γελοίες ανοησίες δεν μπορεί παρά να φαίνονται και σε μας οι σπουδαίες, πολύ σοφές και τρομερά επαναστατικές συζητήσεις των γερμανών αριστερών πάνω στο θέμα ότι οι κομμουνιστές δεν μπορούν και δεν πρέπει να δουλεύουν στα αντιδραστικά συνδικάτα, ότι επιτρέπεται να παρατήσουν αυτή τη δουλειά, ότι πρέπει να βγουν από τα συνδικάτα και να δημιουργήσουν υποχρεωτικά την εντελώς καινουργιούτσικη, την εντελώς καθαρούτσικη "εργατική ένωση" κτλ κτλ που τη σοφίστηκαν οι καλοί μας (και ασφαλώς στο μεγαλύτερο μέρος τους πολύ νεαροί) κομμουνιστές κτλ*».[6]

Μόνο σε «πολύ νεαρούς κομμουνιστές» ο Λένιν μπορούσε ν' αποδώσει την ιδέα των «εργατικών ενώσεων» ή όπως τις λέει σήμερα το ΠΑΜΕ «ταξικά συνδικάτα» και «Λαϊκές Επιτροπές». Το ΠΑΜΕ διαφωνεί με τα παιγνίδια που παίζει η ηγεσία της ΓΣΕΕ πίσω από τις πλάτες των εργαζομένων, τις μυστικές συμφωνίες με τον ΣΕΒ και την καθοδήγηση από την κυβέρνηση, τη συνυπογραφή συμβάσεων για μειώσεις των αποδοχών (κατά 3% για παράδειγμα) κ.ά. Αυτή είναι μια σωστή στάση αλλά οικοδομώντας τα δικά σου 80 ή 100 «ταξικά σωματεία» δεν καταγγέλλεις αυτή την πολιτική αλλά τη

---

[5] Λένιν, όπ.π.
[6] Λένιν, όπ.π.

βοηθάς στην εφαρμογή της. Κατά την έκφραση του Λένιν αυτά δεν είναι παρά «*παιδιακίστικες και γελοίες ανοησίες*» στη Γερμανία του 1920.

ΙΙ. Είναι σωστό μέτρο οι «Λαϊκές Επιτροπές»;

Κατ' αρχήν, οι Λαϊκές Επιτροπές είναι μια σωστή προσέγγιση στο ζήτημα της ζύμωσης, της προπαγάνδας και της πάλης. Το επαναστατικό κόμμα πρέπει να έχει στη διάθεσή του όλα τ' απαραίτητα μέσα για να συγκεντρώσει την πρωτοπορία της εργατικής τάξης, να την οργανώσει και να τη θέσει στην υπηρεσία των συμφερόντων της τάξης. Επίσης οι Λαϊκές Επιτροπές είναι ένα σωστό μέτρο σε ότι αφορά τη σφυγμομέτρηση των διαθέσεων των μαζών, την αποτύπωση του παλμού και της έντασης της δυσαρέσκειας και της διάθεσης των μαζών να κινηθούν προς τ' αριστερά και ν' απεγκλωβιστούν από τη χρεοκοπημένη σοσιαλδημοκρατία.

Σαν οργανωτικό σχήμα οι Λαϊκές Επιτροπές μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικές και πιο ευέλικτες σε σχέση με τις ΚΟΒ και μπορούν να μεταφέρουν τον πραγματικό παλμό των μαζών σ' ολόκληρο το κόμμα και φυσικά στον μηχανισμό του. Ειδικά αν οι Λαϊκές Επιτροπές διευρυνθούν και δεν αποτελέσουν απλή, μηχανιστική προέκταση των ΚΟΒ αλλά μπορέσουν να συσπειρώσουν ευρύτερα στρώματα εκτός του κόμματος, τότε ο ρόλος τους μπορεί να γίνει πολύ πιο σημαντικός και αποφασιστικός.

Αν αντίθετα γίνουν απλή προέκταση των ΚΟΒ τότε δεν έχουν στην πραγματικότητα να επιτελέσουν κανένα σημαντικό έργο που το ίδιο το κόμμα δεν μπορεί να επιτελέσει, με καλύτερο τρόπο. Στο καλό άρθρο της κ. Διαμαντάκη, για παράδειγμα, διαβάζουμε:

> «*Δυναμικά μπήκε στη μάχη και η νεογέννητη Λαϊκή Επιτροπή του ΠΑΜΕ, της ΠΑΣΕΒΕ, του ΜΑΣ και των γυναικών στο Περιστέρι. Τρεις μέρες μετά τη συγκρότησή της (την περασμένη Κυριακή) πραγματοποίησε δυο πικετοφορίες στις γειτονιές της περιοχής προπαγανδίζοντας την απεργία. Ταυτόχρονα έκανε περιοδείες και εξορμήσεις στις γειτονιές, στα μαγαζιά, στα σπίτια, σε επιχειρήσεις όπως στη ΜΕΛΙ ΑΤΤΙΚΗΣ, τη ΛΑΠΕΝ, την ΜΠΟΥΡΝΑΖΟΣ κλπ*».

Τόσο η προπαγάνδα της απεργίας όσο και οι εξορμήσεις στους χώρους δουλειάς είναι ακριβώς το ζητούμενο από τις Λαϊκές Επιτροπές. Από ταχτική άποψη οι Λαϊκές Επιτροπές πατάνε σε μια γερή βάση:

> «*Η συγκρότηση λαϊκών επιτροπών στους χώρους δουλειάς, στις συνοικίες και στις γειτονιές, στα χωριά και στις πόλεις, που θα οργανώνουν την πάλη για την προστασία από τη φτώχεια και την εξαθλίωση, πρέπει να είναι η άμεση απάντηση των λαϊκών στρωμάτων στην αντιλαϊκή πολιτική κυβέρνησης - τρόικας, που, σαν ανεμοστρόβιλος, απειλεί να σαρώσει, στο πέρασμά της, τα πάντα*».[7]

[7] Ριζοσπάστης 4/11/2010, από ομιλία του κ . Γιώργου Λαμπρούλη, υποψήφιου με τη «Λαϊκή Συσπείρωση» στη Λάρισα. Στο άρθρο αυτό αναπτύσσονται ενδιαφέρουσες σκέψεις και ιδέες σχετικά με την εξειδίξευση της ανυπακοής και του ξεσηκωμού.

Σε άλλη ευκαιρία έχουμε τα εξής:

> «*Αναφερόμενος ο Γ. Σκόκας σε συγκεκριμένες αγωνιστικές πρωτοβουλίες που μπορεί να πάρει η Λαϊκή Επιτροπή είπε: Μπορούμε, για παράδειγμα, όσον αφορά στους ανέργους να ζυμώνουμε την ιδέα για παύση πληρωμών σε τιμολόγια των πρώην ΔΕΚΟ (ΔΕΗ, ΟΤΕ κ.ά.), παύση πληρωμών των στεγαστικών δανείων. Αντίστοιχα παύση πληρωμών των δανείων των φτωχών κατεστραμμένων αγροτών, των μικρών ΕΒΕ που οι επιχειρήσεις τους κλείσανε.*
>
> *»Μπορούμε επίσης να αναπτύξουμε πρωτοβουλίες και αντίστοιχες παρεμβάσεις για να εξασφαλίζουμε την απρόσκοπτη πρόσβαση σε μια σειρά προνοιακές υποδομές όπως νοσοκομεία, ΙΚΑ, βρεφονηπιακούς σταθμούς, γηροκομεία χωρίς να πληρώνουν κανένα τίμημα.*
>
> *»'Η να κάνουμε παρέμβαση για την εξασφάλιση στέγασης των άστεγων - ανέργων με υπενοικίαση ξενοδοχείων - χώρων στέγασης από το κράτος κλπ. »Το ίδιο για την εξασφάλιση φοιτητικής εστίας για τα παιδιά σπουδαστές των φτωχών λαϊκών οικογενειών.*
>
> *»Να έρθουμε σε επαφή με τον κόσμο - υπογράμμισε - να ενημερώσουμε για τη συγκρότηση της Λαϊκής Επιτροπής, να εξηγήσουμε το χαρακτήρα της. Να καταγράψουμε την κατάσταση σε κάθε χώρο δουλειάς, κατοικίας κλπ., να δούμε και να οργανώσουμε άμεσα κινητοποιήσεις για περιπτώσεις εργατών, αντίστοιχα αγροτών και ΕΒΕ που αντιμετωπίζουν ουσιαστικά θέμα επιβίωσης (π.χ. άνεργοι που τους κόψανε το ρεύμα, αδυνατούν να πληρώσουν τους λογαριασμούς των ΔΕΚΟ, ενοίκιο κλπ.).* ***Σκοπός θα είναι όχι μόνο η προσπάθεια για επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος, αλλά κυρίως η προβολή και διεκδίκηση αιτημάτων που να εξασφαλίζουν όλους όσους έχουν το αντίστοιχο πρόβλημα***».[8]

Προερχόμενη από ένα μεγάλο εργατικό κόμμα η συγκρότηση Λαϊκών Επιτροπών σε μια τέτοια ταχτική και προγραμματική βάση, αναμένεται να έχει επιτυχία και αξίζει να δοκιμασθεί στην πράξη με τη μέγιστη ενεργητικότητα με τη συμμετοχή όλων των εργαζομένων, των ανέργων, των αγροτών, των μικροβιοτεχνών και των οργανώσεών τους.

Οι επιφυλάξεις του ΚΚΕ, συνοπτικά διατυπωμένες είναι οι εξής, σε ότι αφορά την υπόλοιπη αριστερά:

> «*Η στάση των οπορτουνιστών φυσικά δεν είναι τυχαία. Η στρατηγική τους οριοθετείται σε μέτρα σοσιαλδημοκρατικής*

[8] Ριζοσπάστης 2/9/2010.

διαχείρισης για τη σωτηρία του καπιταλισμού. Για αυτό αγωνιούν για το πώς θα συνεργαστούν με δυνάμεις του ΠΑΣΟΚ, είτε ανοιχτά, είτε συγκαλυμμένα. Αυτή είναι η "ενότητα της αριστεράς" που εννοούν και που οδηγεί στην υποταγή του λαϊκού κινήματος. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και ο άλλος πόλος του οπορτουνισμού, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, που με δήθεν επαναστατικές φανφάρες προσπαθεί να καλλιεργήσει τη γραμμή της διαχείρισης για τη σωτηρία του καπιταλισμού από την κρίση. Αυτό το νόημα έχει η συχνή αναφορά τους στο παράδειγμά της Αργεντινής».[9]

Δεν έχει σημασία να εκφράσουμε εδώ αναλυτικά την άποψή μας, που συμπίπτει περίπου με την παραπάνω γενική εκτίμηση και είχε γίνει ήδη την εποχή του «Σπόρτινγκ». Σε σχέση με το «Σπόρτινγκ» είχαμε αναφερθεί στον κεντρισμό ορισμένων συνιστωσών της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σήμερα και βέβαια την πρόθεση της ηγετικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ να συνεργασθεί με το ΠΑΣΟΚ. Η δεύτερη εξέλιξη επιβεβαιώθηκε αλλά όχι και η πρώτη –χωρίς να σημαίνει ότι από προγραμματική άποψη δεν υπάρχουν κυρίαρχες κεντριστικές συνιστώσες στον σχηματισμό της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Αλλά επίσης οι επαναστάτες μαρξιστές έχουν τεκμηριώσει με ποιους τρόπους το ίδιο το ΚΚΕ με κούφια λόγια, δημοκοπία και «*δήθεν επαναστατικές φανφάρες*» προσπαθεί να συσκοτίσει την κατάσταση: Δεν έχει ένα σαφές μεταβατικό πρόγραμμα διεκδικήσεων και πάλης για μια δημοκρατική κυβέρνηση των εργαζομένων σαν γενική της φόρμουλα, που να γεφυρώνει τη σημερινή κατάσταση με τη μελλοντική σοσιαλιστική προοπτική. Αλλά στο ίδιο άρθρο διαβάζουμε στο συμπέρασμά του:

«*Η πάλη πρέπει να δυναμώσει, με ενιαίο μέτωπο πάλης, με τη δημιουργία επιτροπών αγώνα στους χώρους δουλειάς, με Λαϊκές Επιτροπές. Το πρώτο και κύριο είναι η οργάνωση του λαού. Αυτό θα γίνει μέσα στους εργαζόμενους ανοίγοντας σκληρό ιδεολογικό και πολιτικό μέτωπο σε ρεφορμιστικές ή συμβιβαστικές λογικές, όχι με συμφωνίες κορυφών ή «κοπρεμί» πολιτικών ομάδων με κοψοραφή αιτημάτων.*

»Μοναδική εγγύηση για την οργάνωση και αντεπίθεση του λαού είναι το δυνάμωμα του ΚΚΕ. Είναι η συσπείρωση στο ΠΑΜΕ, στην ΠΑΣΥ, στην ΠΑΣΕΒΕ και στο ΜΑΣ. Σε αυτή την κατεύθυνση μπορούν να κάνουν το βήμα ακόμα και αυτοί που απείχαν στις εκλογές ή ψήφισαν τους συνδυασμούς του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ».

Οι επαναστάτες μαρξιστές δεν έχουν καμιά αντίρρηση σ' ένα «*ενιαίο μέτωπο πάλης, με τη δημιουργία επιτροπών αγώνα στους χώρους δουλειάς, με Λαϊκές Επιτροπές*». Δυστυχώς, οι Λαϊκές Επιτροπές δεν έχουν ορισθεί με σαφήνεια

[9] Γραφείο Τύπου Λαϊκής Συσπείρωσης Πάτρας, 20/11/2010, «Άρθρο παρέμβαση για τις εκλογές στην Πάτρα».

απ' το ΚΚΕ παρά μόνο με τη χρήση παραδειγμάτων (παύση πληρωμών λογαριασμών ΕΥΔΑΠ ή ΟΤΕ και στεγαστικών δανείων, κ.ά.). Αυτό φυσικά δεν είναι κακό εφόσον το Ενιαίο Μέτωπο απαιτεί ευελιξία ως προς τις μορφές πραγματοποίησης και τον τρόπο που τίθενται τα συγκεκριμένα καθήκοντα.

Οι επαναστάτες μαρξιστές συμφωνούν επίσης ότι «*[τ]ο πρώτο και κύριο είναι η οργάνωση του λαού*». Η ενιαιομετωπική δράση του λαού, ασφαλώς, προϋποθέτει οργάνωση προς **μια** κατεύθυνση, μ' **ένα** γενικό ενδιάμεσο ή ίσως μεταβατικό πρόγραμμα, ανάλογα με την κατάσταση κι' ενότητα στη πράξη των αγώνων για τη διεκδίκηση των προγραμματικών και ταχτικών στόχων.

Το επίδικο είναι ότι θα γίνει «*ανοίγοντας σκληρό ιδεολογικό και πολιτικό μέτωπο σε ρεφορμιστικές ή συμβιβαστικές λογικές, όχι με συμφωνίες κορυφών*». Αν κάποιος μπορεί να κατηγορήσει τον άλλον για «*ρεφορμιστικές ή συμβιβαστικές λογικές*» τότε δεν έχουμε Ενιαίο Μέτωπο αλλά περιορισμό της δράσης στο επίπεδο των Λαϊκών Επιτροπών. Οι επαναστάτες μαρξιστές συμφωνούν ακόμη και μ' αυτή την προοπτική καταρχάς. Η ενιαία δράση είναι ήδη δύσκολη, πόσο μάλλον το Ενιαίο Μέτωπο. **Αλλά το Ενιαίο Μέτωπο προϋποθέτει και συμφωνίες κορυφών και «κοπρομί» κ.ά., απλούστατα γιατί το Ενιαίο Μέτωπο απευθύνεται σ' ολόκληρη την εργατική τάξη κι' αυτό δεν μπορεί ν' αγνοήσει το γεγονός ότι αυτή είναι de facto χωρισμένη σε κόμματα και συνδικαλιστικές οργανώσεις**.

Τι σημαίνει τότε η πραχτική των Λαϊκών Επιτροπών; Μπορούν να συμμετέχουν εργαζόμενοι που είναι ενταγμένοι στο ΠΑΣΟΚ, για παράδειγμα, αλλά δεν μπορούν να συμφωνήσουν σε όλα με το ΚΚΕ και το ΠΑΜΕ παρά μόνο σ' ότι αφορά ένα ή δυο συγκεκριμένα αιτήματα πάλης; Πχ την παύση πληρωμών των λογαριασμών ΔΕΗ-ΕΥΔΑΠ και την παύση πληρωμών των στεγαστικών δανείων ή των διοδίων ή των εισιτηρίων στις δημόσιες συγκοινωνίες;

Θα ήταν δύσκολο να φανταστεί κανείς ότι εργαζόμενοι προερχόμενοι από το ΚΚΕ, το ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ ή την ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν θα μπορούσαν να συνυπάρξουν σ' έναν τέτοιον κοινό αγώνα. Όταν βάζουμε εκ των προτέρων το συμπέρασμα ότι «*μοναδική εγγύηση για την οργάνωση και αντεπίθεση του λαού είναι το δυνάμωμα του ΚΚΕ*» τότε βάζουμε το κάρο μπροστά απ' το άλογο. **Αυτό, μένει ν' αποδειχθεί στην πράξη**, όπως ακριβώς με βάση τα αιτήματα και την ταχτική τους και το πρόγραμμά τους οι μπολσεβίκοι και ο Λένιν κέρδισαν πρώτα το ΡΣΔΕΚ κι' αργότερα ηγήθηκαν στην Οχτωβριανή επανάσταση. Ακόμα κι' αν δεχτούμε ότι «*μοναδική εγγύηση για την οργάνωση και αντεπίθεση του λαού είναι το δυνάμωμα του ΚΚΕ*», αυτό δεν μπορεί να γίνει αφαιρώντας δυνάμεις απ' την υπόλοιπη αριστερά αλλά μέσα από το πραγματικό Ενιαίο Μέτωπο.

Το λέμε καθαρά ότι το Ενιαίο Μέτωπο της εργατικής τάξης δεν απευθύνεται σαν ανοιχτή επιστολή σε κάθε εργαζόμενο χωριστά αλλά στην εργατική τάξη σαν σύνολο κι' επομένως σ' όλα τα κόμματα και τις πολιτικές ή συνδικαλιστικές της οργανώσεις, ρεφορμιστικές ή όχι, κίτρινες ή κόκκινες, συνεπείς ή κεντριστικές. Κάθε άλλη άποψη δεν έχει καμιά σχέση με τον λενινισμό.

Δεν είναι Ενιαίο Μέτωπο πάλης να **μην** έχεις «*συμφωνίες κορυφών ή «κοπρεμί» πολιτικών ομάδων*». Βεβαίως κανείς δεν θέλει «*κοψοραφή αιτημάτων*». Δεν είναι αυτό το ζητούμενο. Το πραγματικό ζητούμενο είναι αιτήματα που είναι πραγματικά μεταβατικά από το σήμερα στην αυριανή προοπτική του σοσιαλισμού. Για να το θέσουμε ολοκληρωμένα:

«*Η παραδοσιακή σοσιαλδημοκρατία, που υπήρξε σε μια εποχή προοδευτικού καπιταλισμού, χώριζε το πρόγραμμά της σε δύο μέρη, που το ένα ήταν ανεξάρτητο από το άλλο: το* ***μίνιμουμ πρόγραμμα****, που περιοριζόταν σε μεταρρυθμίσεις μέσα στα πλαίσια της αστικής κοινωνίας, και το* ***μάξιμουμ πρόγραμμα****, που υποσχόταν την αντικατάσταση του καπιταλισμού από το σοσιαλισμό σ' ένα απροσδιόριστο μέλλον. Ανάμεσα στο μίνιμουμ και το μάξιμουμ πρόγραμμα δεν υπήρχε καμιά γέφυρα. Και πραγματικά, η σοσιαλδημοκρατία δεν είχε ανάγκη από μια τέτοια γέφυρα, μια και η λέξη* ***σοσιαλισμός****, δεν χρησιμοποιούνταν παρά στις κυριακάτικες αγορεύσεις της. Η Κομμουνιστική Διεθνής μπήκε στο μονοπάτι της σοσιαλδημοκρατίας, σε μια εποχή που ο καπιταλισμός καταρρέει: τότε που, γενικά, δεν υπάρχει πια ζήτημα για συστηματικές κοινωνικές μεταρρυθμίσεις και για ύψωση του βιοτικού επιπέδου των μαζών, τότε που η μπουρζουαζία παίρνει πάντα πίσω με το δεξί χέρι αυτό που παραχωρεί με το αριστερό χέρι (φόροι, δασμοί, πληθωρισμός, "αποπληθωρισμός", υψηλές τιμές, ανεργία, αστυνομικές επεμβάσεις στις απεργίες, κλπ.), τότε που, κάθε σοβαρή διεκδίκηση του προλεταριάτου κι ακόμα κάθε προοδευτική διεκδίκηση των μικροαστών οδηγεί αναπόφευκτα πέρα από τα όρια των καπιταλιστικών σχέσεων ιδιοκτησίας και του αστικού κράτους.*

»Το στρατηγικό καθήκον της Τέταρτης Διεθνούς δεν είναι να μεταρρυθμίσει τον καπιταλισμό, αλλά να τον ανατρέψει. Ο πολιτικός

της στόχος είναι η κατάκτηση της εξουσίας από το προλεταριάτο για να απαλλοτριώσει την μπουρζουαζία. Η εκπλήρωση, όμως, του στρατηγικού αυτού καθήκοντος είναι ακατανόητη χωρίς τη μεγαλύτερη προσοχή απέναντι σ' όλα, ακόμα και στα πιο μικρά και επιμέρους ζητήματα της τακτικής.

»Όλα τα τμήματα του προλεταριάτου, όλα του τα στρώματα, τα επαγγέλματα και οι ομάδες θα πρέπει να τραβηχτούν στο επαναστατικό κίνημα. Η σημερινή εποχή διακρίνεται όχι από το γεγονός ότι απαλλάσσει το επαναστατικό κόμμα από την καθημερινή δουλειά, αλλά από το γεγονός ότι του επιτρέπει να κάνει αυτή τη δουλειά σε αδιάλυτη σύνδεση με τα σημερινά καθήκοντα της επανάστασης.

»Η Τέταρτη Διεθνής δεν απορρίπτει το πρόγραμμα των παλιών "μίνιμουμ" διεκδικήσεων, στο βαθμό που αυτές έχουν διατηρήσει τουλάχιστο ένα μέρος της ζωτικότητας τους. Ακούραστα, υπερασπίζει τα δημοκρατικά δικαιώματα και τις κοινωνικές κατακτήσεις των εργατών. Διεξάγει, όμως, την καθημερινή αυτή δουλειά μέσα στα πλαίσια μιας σωστής, πραγματικής, δηλαδή επαναστατικής προοπτικής. Στο μέτρο που οι παλιές επιμέρους, «μίνιμουμ» διεκδικήσεις των μαζών έρχονται σε σύγκρουση με τις καταστροφικές και αποσυνθετικές τάσεις του καταρρέοντος καπιταλισμού -κι αυτό γίνεται σε κάθε βήμα- η Τέταρτη Διεθνής προωθεί ένα σύστημα ***μεταβατικών διεκδικήσεων****, που η ουσία τους βρίσκεται στο γεγονός ότι κατευθύνονται όλο και πιο ανοιχτά, όλο και πιο αποφασιστικά, ενάντια στις ίδιες τις βάσεις του αστικού καθεστώτος. Το παλιό "μίνιμουμ πρόγραμμα" έχει ξεπεραστεί από το* ***Μεταβατικό Πρόγραμμα****, που έχει για στόχο του τη συστηματική κινητοποίηση των μαζών για την προλεταριακή επανάσταση».*[10]

Οι Λαϊκές Επιτροπές με όλη την τεράστια σημασία τους αναφέρονται λίγο – πολύ σε «μίνιμουμ» διεκδικήσεις. Αυτό δεν είναι καθόλου εσφαλμένο στο μέτρο που οι «μίνιμουμ» διεκδικήσεις κινητοποιούν την εργατική τάξη και οικοδομούν στην πράξη την ενότητά της, που παραμένει χαμένη κάτω από τον κατακερματισμό σε διαφορετικές ειδικότητες κι' επαγγέλματα, σε διαφορετικά μισθολόγια και τέλος σε διαφορετικές πολιτικές οργανώσεις. Η βαθειά κρίση του καπιταλισμού αναπόφευκτα τείνει να εξαλείψει όλες αυτές τις διαφορές, κι' άλλες ακόμη, και να τις πολώσει ανάμεσα σε δυο τάξεις. Από τη μια την τάξη των εργαζομένων κι' από την άλλη την κυρίαρχη τάξη που κατέχει τα μέσα παραγωγής.

Ο καπιταλισμός δεν είναι σε θέση με κανέναν τρόπο να υλοποιήσει σήμερα ούτε καν τις «μίνιμουμ» διεκδικήσεις των μαζών. Γι' αυτόν τον λόγο οι επαναστάτες μαρξιστές πιστεύουν ότι οι Λαϊκές Επιτροπές και, σε τελική ανάλυση, τα Συμβούλια των εργαζομένων που προωθούν αυτό ή το άλλο

[10] Λ. Τρότσκι, «Η Θανάσιμη Αγωνία του Καπιταλισμού και τα καθήκοντα της Τέταρτης Διεθνούς (Το Μεταβατικό Πρόγραμμα», 1938, εκδ. Αλλαγή, Αθήνα 1985.

συγκεκριμένο αίτημα οδηγούνται αντικειμενικά στη ρήξη με τον καπιταλισμό κι' αναπόφευκτα θα κινηθούν συνολικά προς τ' αριστερά.

Τα Συμβούλια των Εργαζομένων είναι η πιο προχωρημένη μορφή οργάνωσης της εργατικής τάξης. Το χτίσιμό τους μέσα από τις Λαϊκές Επιτροπές ή ίσως άλλες οργανωτικές φόρμουλες, είναι ο πραγματικός στόχος και το αληθινό πρόταγμα όλων των κομμάτων που αναφέρονται στην εργατική τάξη. Εκφράζουν στην πράξη τη δημοκρατία της εργατικής τάξης σ' αντιδιαστολή με την τυπική δημοκρατία της αστικής τάξης. Έτσι η συμμετοχή στις Λαϊκές Επιτροπές αποτελεί σήμερα την αναγκαία και ικανή συνθήκη για να οργανωθεί η εργατική τάξη σε ενιαία σχήματα κι' από κει να καταχτηθεί ο στόχος του Ενιαίου Μετώπου όχι από την άποψη της σημερινής κατάστασης αλλά από την άποψη της κατάστασης μετά το χτίσιμο των μαζικών Λαϊκών Επιτροπών ή των Συμβουλίων της εργατικής τάξης και των συμμάχων της.

III. Ποιες είναι οι επιφυλάξεις των επαναστατών μαρξιστών;

Οι επιφυλάξεις των επαναστατών μαρξιστών δεν είναι διαφορετικές από κείνες του ΚΚΕ. Στις Επιτροπές (με τις οποίες θα εννοούμε τόσο την πρόταση των Λαϊκών Επιτροπών όσο και τα Συμβούλια, όπως τα ξέρουμε από την ιστορική παράδοση της Κομμούνας και των Σοβιέτ, καθώς και των σχετικών αναλύσεων των Μαρξ, Ένγκελς και Λένιν) οι επαναστάτες μαρξιστές δεν έχουν κανένα πρόβλημα να διεξάγουν «*σκληρό ιδεολογικό και πολιτικό [αγώνα] σε ρεφορμιστικές ή συμβιβαστικές λογικές*». Στις Επιτροπές όλες οι απόψεις συζητιούνται με ελευθερία και δημοκρατία, κι' αν είναι ανάγκη οι αποφάσεις λαμβάνονται με άμεση και καθολική ψηφοφορία, κάτω από τις αρχές της άμεσης λογοδοσίας και της ανακλητότητας σε τακτά διαστήματα. Αυτή είναι η παράδοση που μας κληροδότησαν η Παρισινή Κομμούνα και τα Σοβιέτ.

Οι επαναστάτες μαρξιστές από θέση αρχής είναι ενάντια σε «*ρεφορμιστικές ή συμβιβαστικές λογικές*» και πιστεύουν όπως κι' ο Λένιν ότι είναι σωστό να τις συζητάμε και να τις καταπολεμούμε μπροστά σ' ολόκληρη την οργανωμένη εργατική τάξη –οργανωμένη στις Επιτροπές της. Από πού βγαίνει αυτό το συμπέρασμα; Από τον ίδιο τον Λένιν:

> «*Τον αγώνα ενάντια στους οπορτουνιστές και σοσιαλσωβινιστές αρχηγούς τον διεξάγουμε για να τραβήξουμε την εργατική τάξη με το μέρος μας. Θα ήταν ανοησία να ξεχνά κανείς αυτή τη στοιχειώδη και εξόφθαλμη αλήθεια. Και ακριβώς τέτοια ανοησία κάνουν οι «αριστεροί» γερμανοί κομμουνιστές, που* ***από*** *τον αντιδραστικό και αντεπαναστατικό χαρακτήρα των ηγετικών κύκλων των συνδικάτων βγάζουν το συμπέρασμα ότι... οι κομμουνιστές πρέπει να βγουν από τα συνδικάτα!! Να αρνούνται να δουλέψουν μέσα σ' αυτά!! Να δημιουργήσουν νέες,* ***επινοημένες*** *μορφές εργατικής*

οργάνωσης!! Αυτό είναι ασυγχώρητη βλακεία, που ισοδυναμεί με την πιο μεγάλη υπηρεσία που μπορούν να προσφέρουν οι κομμουνιστές στην αστική τάξη. Γιατί οι μενσεβίκοι μας, όπως και όλοι οι οπορτουνιστές, σοσιαλσωβινιστές, καουτσκιστές ηγέτες των συνδικάτων δεν είναι τίποτε άλλο παρά «πράκτορες της αστικής τάξης μέσα στο εργατικό κίνημα» (αυτό που λέγαμε πάντα για τους μενσεβίκους) ή «εργατικοί εντολοδόχοι της τάξης των καπιταλιστών» (labor lieutenants of the capitalist class), σύμφωνα με τη θαυμάσια και πολύ σωστή έκφραση των οπαδών του Ντανιέλ Ντε Λέον στην Αμερική. ***Να μη δουλεύεις μέσα στα αντιδραστικά συνδικάτα σημαίνει να εγκαταλείπεις τις λειψά αναπτυγμένες ή καθυστερημένες εργατικές μάζες στην επιρροή των αντιδραστικών ηγετών****, των πρακτόρων της αστικής τάξης, των αριστοκρατών εργατών ή των «αστοποιημένων εργατών» (διαβάστε σχετικά το γράμμα του Έγκελς στον Μαρξ για τους άγγλους εργάτες το 1858».*[11]

Πέρα από τη θέση του Λένιν, πρέπει να εξειδικεύσουμε τις μεθόδους πάλης, τα αιτήματά μας, κι' **εκείνο το πρόγραμμα που δεν είναι ρεφορμιστικό ή συμβιβαστικό όπως σωστά τονίζει το ΚΚΕ**. Για παράδειγμα, οι επαναστάτες μαρξιστές έχουν ένα μεταβατικό πρόγραμμα διεκδικήσεων και πάλης. Σ' αυτό είναι ιδιαίτερα προσεχτικοί να μην πέσουν στο εξής λάθος:

«Αντίθετα, η πρόταση των "αριστερών" οικονομολόγων προς την κυβέρνηση για "παύση πληρωμών - έξοδο από το ευρώ" περιορίζει το λαϊκό κίνημα στην απαίτηση μιας εναλλακτικής διαχείρισης μέσα στο πλαίσιο της ΕΕ και της "απελευθερωμένης" καπιταλιστικής αγοράς. Εγκλωβίζει το λαϊκό κίνημα στην ουτοπική αναζήτηση φιλολαϊκής αστικής διακυβέρνησης και στην ενδοαστική διαπάλη για το ποια μερίδα της αστικής τάξης και ποιο ιμπεριαλιστικό κέντρο θα κερδίσει περισσότερο από τη διαχείριση της υπερχρέωσης του κράτους [...] Προσανατολίζει το λαό για να μην εγκλωβιστεί στην αστική διαπάλη για το ποιο τμήμα του κεφαλαίου θα πληγεί περισσότερο από τις διάφορες επιλογές διαχείρισης του δημόσιου χρέους, δηλαδή οι όμιλοι - πιστωτές του ελληνικού κράτους ή ορισμένοι εγχώριοι όμιλοι που διεκδικούν άμεσα μεγαλύτερο μερίδιο κρατικής χρηματοδότησης».[12]

Όπως σωστά γράφει ο κ. Μάκης Παπαδόπουλος τέτοιες παγίδες οι κομμουνιστές πρέπει να τις αποφύγουν. Ας δούμε λοιπόν τα βασικά σημεία του Μεταβατικού Προγράμματος των επαναστατών μαρξιστών.

- Μια Δημοκρατική Κυβέρνηση των Εργαζομένων που θα έχει σαν πρόγραμμα / άμεσα καθήκοντα, τα ακόλουθα.

[11] Β. Ι. Λένιν, όπ.π., κεφ. V. Η υπογράμμιση είναι δικιά μας.
[12] Μάκη Παπαδόπουλου, «Χρεοκοπία του λαού ή των μονοπωλίων;», Ριζοσπάστης 27/6/2010.

- Τη διαγραφή του Δημόσιου Χρέους.
- Τη διαγραφή του ιδιωτικού χρέους των φτωχών νοικοκυριών.
- Την κρατικοποίηση του τραπεζικού συστήματος κάτω από τον έλεγχο της Κυβέρνησης των εργαζομένων.
- Την αποχώρηση από την Ευρωζώνη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ.
- Τη συνέχιση της εφαρμογής της πολιτικής ενίσχυσης των αγροτικών εισοδημάτων, ακόμα περισσότερο τώρα που σύντομα έρχεται η κατάργηση της ΚΑΠ.
- Την ανεξάρτητη οργάνωση των εργαζομένων σε Επιτροπές και Συμβούλια με στόχο την απαγόρευση των απολύσεων, το άνοιγμα των βιβλίων των επιχειρήσεων και τη δημοσιοποίηση των ερευνών τους.
- Την οικονομική πολιτική που θα μηδενίσει την ανεργία στη βάση του αιτήματος για *κινητή κλίμακα ωρών*.
- Τον εργατικό έλεγχο των μεγάλων επιχειρήσεων στους στρατηγικούς τομείς στα πλαίσια του Σχεδίου για την ανάπτυξη της σοσιαλιστικής οικονομίας.

Το Μεταβατικό αυτό πρόγραμμα, στην εποχή μας, συνδέει τις «μίνιμουμ» και «μάξιμουμ» διεκδικήσεις ξεπερνώντας διαλεκτικά, στην εποχή που ο καπιταλισμός πέρασε στο ιμπεριαλιστικό του στάδιο κι' από κει στην κρατικομονοπωλιακή του φάση.

Για τους επαναστάτες μαρξιστές το πρόγραμμα αυτό αποτελεί σήμερα μια ικανοποιητική πρόταση που μπορεί να κινητοποιήσει και να ενώσει ολόκληρη την εργατική τάξη. Η εξειδίκευσή του σε επιμέρους στόχους πάλης και διεκδικήσεων των Λαϊκών Επιτροπών αποτελεί σήμερα το σημαντικότερο και κρισιμότερο ζήτημα επεξεργασίας αρχών και ιδεών για την εργατική τάξη της Ελλάδας.

IV. Ποιες είναι οι γενικές εκτιμήσεις των επαναστατών μαρξιστών για το ΚΚΕ;

Με βάση τον στόχο των Λαϊκών Επιτροπών και τα όσα γενικά έχουν λεχθεί από το ΚΚΕ, οι επαναστάτες μαρξιστές δεν έχουν ειδικούς ενδοιασμούς να πάρουν μέρος σ' αυτές και να τις χτίσουν ή να τις συνδράμουν με κάθε τρόπο.

Η άποψη της ηγετικής ομάδας του ΚΚΕ ότι οι Λαϊκές Επιτροπές είναι μια «ενιαιομετωπική» πολιτική είναι φυσικά εσφαλμένη. Η πολιτική του Ενιαίου Μετώπου, δηλαδή ότι *γενικά μιλώντας*, «χτυπάμε μαζί και βαδίζουμε χώρια», ασφαλώς ισχύει αλλά για να χτυπάμε μαζί χρειάζεται μια ευρύτερη συνεννόηση, που αναγκαστικά ξεπερνά το προφανές γεγονός ότι βρισκόμαστε μαζί σε απεργίες ή συγκεντρώσεις. **Αυτό που είναι αναγκαίο για την**

ενότητα στη δράση είναι όχι η αφηρημένη διατύπωση αλλά η συνεννόηση σχετικά με την ταχτική και τα κοινά αιτήματα της πάλης, τόσο *γενικά* όσο και σε κάθε *συγκεκριμένη περίπτωση*.

Το γεγονός ότι το ΚΚΕ δεν θέλει συμφωνίες κορυφών και «κοπρομί» είναι απόλυτα κατανοητό και έχει την ιστορική του εξήγηση στα γεγονότα της τελευταίας εικοσαετίας. Αν αφήσουμε κατά μέρος τη διερεύνηση των αιτίων για την παλινόρθωση στην ΕΣΣΔ, τον ρόλο του Σταλινισμού, την κριτική του Τρότσκι, ολόκληρη την εξέλιξη της παγκόσμιας ταξικής πάλης στα τελευταία 90 χρόνια, τότε βρισκόμαστε μπροστά στα σημερινά καθήκοντα. Οι επαναστάτες μαρξιστές λένε ανοιχτά ότι η πρόταση του ΚΚΕ περί των «Λαϊκών Επιτροπών» είναι μια **θετική** πρόταση. Μπορεί να συμβάλλει θετικά κι' ενεργητικά στην κινητοποίηση και την ενότητα της εργατικής τάξης με άξονα

α) συγκεκριμένα προβλήματα και καθήκοντα,

β) την ένταξή τους στο πλαίσιο ενός Μεταβατικού Προγράμματος για τον σοσιαλισμό και τελικά,

γ) το πραγματικό Ενιαίο Μέτωπο της εργατικής τάξης και των συμμάχων της στην προοπτική αυτή με τη φόρμουλα μιας Δημοκρατικής Κυβέρνησης των Εργαζομένων, με αφετηρία τις Λαϊκές Επιτροπές και τα Συμβούλια.

Αυτή η διαλεκτική ενότητα, αυτή η ταχτική είναι για τους επαναστάτες μαρξιστές το σημερινό πρόγραμμα πάλης και διεκδικήσεων εξειδικευμένο στην πράξη στο βαθμό που θα λάβει σάρκα και οστά στη ζωή. Οι επαναστάτες μαρξιστές δεν έχουν καμιά διάθεση ν' ασκήσουν περιττή αντιπολίτευση ούτε να επαυξήσουν τον σεχταρισμό και τον κεντρισμό που ενισχύονται σαν τάσεις στο εργατικό και κομμουνιστικό κίνημα.

Όπως είπαμε, οι επαναστάτες μαρξιστές δεν έχουν αντίρρηση σ' ένα «*ενιαίο μέτωπο πάλης, με τη δημιουργία επιτροπών αγώνα στους χώρους δουλειάς, με Λαϊκές Επιτροπές*». Δυστυχώς αυτό δεν είναι ακόμα ένα Ενιαίο Μέτωπο με την πραγματική, λενινιστική σημασία του όρου και κατά την εκτίμησή μας το ΚΚΕ έχει κάνει σεχταριστικά λάθη σ' αυτή την κατεύθυνση. Αλλά αυτό που έχε σήμερα τη μέγιστη σημασία είναι η *δημιουργία επιτροπών αγώνα στους χώρους δουλειάς και τις γειτονιές με Λαϊκές Επιτροπές, με συμβούλια και κάθε είδους συλλογικές δράσεις από τη μεριά της εργατικής τάξης.*

V. Σοσιαλπατριωτισμός και Κεντρισμός

Καθώς η ταξική πάλη οξύνεται είναι γνωστό ότι πολλαπλασιάζονται οι μικροαστικές και κεντριστικές θέσεις. Οι μικροαστοί και οι κεντριστές δεν ενδιαφέρονται για την «εσωκομματική δημοκρατία» παρά μόνο τότε που τα εργατικά κόμματα ετοιμάζονται να πραγματοποιήσουν άλματα και να γίνουν

πραγματικά βήματα όχι στην κατεύθυνση της «ενότητας της αριστεράς» αλλά του Ενιαίου Μετώπου.

Για παράδειγμα οι Λαϊκές Επιτροπές τέθηκαν σαν σύνθημα απ' το ΚΚΕ πριν τις πρόσφατες δημοτικές και περιφερειακές εκλογές του 2010 με ορισμένες πρωτότυπες ιδέες. Ποιος τις ακολούθησε από την επαναστατική αριστερά; Αν και κυκλοφορούσαν σαν κοινό κεκτημένο πότε τέθηκαν συγκεκριμένα στα πλαίσια μιας πολιτικής που ν' αποσκοπεί στο Ενιαίο Μέτωπο; Ποτέ. Τέθηκαν από το ΚΚΕ σαν προεκλογικό πυροτέχνημα που η ηγετική ομάδα του ΠΓ θα το πάρει πίσω μόλις δει ότι μαζικοποιείται και ξεφεύγει από τα χέρια της; Αυτό το θεωρούμε σχεδόν βέβαιο αλλά μένει παρόλα αυτά να το δούμε να γίνεται στην πράξη.

Όταν μαζί με πολλούς άλλους τονίζαμε ότι ο στόχος της προπαγάνδας πόρτα – πόρτα και γειτονιά – γειτονιά είναι πρώτιστος πριν και μετά κάθε εκλογή, κανείς δεν έδινε σημασία στην αντικαπιταλιστική κι' επαναστατική αριστερά. Σήμερα, ωστόσο, η λογική των Λαϊκών Επιτροπών και της δημοκρατικής διαπάλης των επαναστατικών ιδεών του Μαρξ και του Λένιν μέσα στην εργατική τάξη μπαίνει στο προσκήνιο, κι' αυτό γίνεται από το ΚΚΕ. Θα είχαμε την ίδια θετική στάση αν έμπαινε από τον ΣΥΡΙΖΑ ή την ΑΝΤΑΡΣΥΑ ή οποιαδήποτε άλλη οργάνωση της Αριστεράς, αλλά σαν πρόταση μ' ένα κάποιο ορισμένο πλαίσιο και μια οργάνωση μπαίνει σήμερα απ' το ΚΚΕ. **Δεν είναι υποχρέωσή μας να συμμετέχουμε;**

Έχει το ΚΚΕ μια σωστή αντίληψη του Ενιαίου Μετώπου; Ασφαλώς όχι. Χρησιμοποιεί τον όρο καταχρηστικά ενώ το Ενιαίο Μέτωπο είναι πάνω απ' όλα μια **κεντρική** διάταξη μάχης της εργατικής τάξης. Έχει η *υπόλοιπη* Αριστερά μια σωστή αντίληψη του Ενιαίου Μετώπου; Μάλλον δεν την ενδιαφέρει καν σαν πραχτική έννοια. Το ΚΚΕ έχει τουλάχιστον προτείνει και έχει θέσει σε κίνηση τις Λαϊκές Επιτροπές ενώ η *υπόλοιπη* Αριστερά απλώς αντιπαρέρχεται το όλο ζήτημα. Αλλά εδώ δεν πρόκειται για το οποιοδήποτε ζήτημα αλλά για το κεντρικό, ζωτικό ζήτημα της σημερινής εποχής.

Ας θέσουμε το θέμα από μιαν άλλη σκοπιά: Πληθαίνουν οι φωνές, από πολλούς χώρους, οτι έχουμε ξένη κατοχή, νέον χειμώνα του '41 κ.ά. Λίγο θέλουν ορισμένοι να βγουν να φωνάξουν για ένα «νέο ΕΑΜ». Τέτοιες απόψεις το ΚΚΕ τις καταδίκασε στη γέννησή τους κιόλας κι' ανάδειξε τον σωστό χαρακτήρα της σημερινής κρίσης σαν κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος στις ειδικές συνθήκες της Ελλάδας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

> «*Και τέλος, θέλω να σχολιάσω κι ένα άλλο ζήτημα. Τώρα, το λάνσαραν και ορισμένες πολιτικές δυνάμεις, μάλιστα, ολίγον επαναστατικές, το σύνθημα και τώρα το πήρε και η Εκκλησία. Η Ελλάδα είναι υπό ξενική κατοχή, υπό κατοχή. Ε, όχι, η Ελλάδα δεν είναι υπό κατοχή. Και όποιος θέλει να συνδυάσει την Ελλάδα του '40 και του '44, αν θέλετε να συζητήσουμε και για τότε, ούτε τότε δεν επετεύχθη εθνική ενότητα. Λαϊκή ενότητα επετεύχθη, εθνική*

όχι. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, όταν η Ελλάδα εντάχθηκε στην ΕΕ και στο ΝΑΤΟ, τότε θυμάμαι και ο κ. Μητσοτάκης και ο Ανδρέας Παπανδρέου, είπαν, ναι εκχωρούμε κυριαρχικά μας δικαιώματα και αρμοδιότητες. Γιατί αυτός είναι ο διεθνισμός του κεφαλαίου.

»Δεν πρόδωσε την αστική τάξη της Ελλάδας ούτε η ΝΔ ούτε το ΠΑΣΟΚ. Δεν πρόδωσε ιδανικά, για να την πούμε ότι κρατά προδοτική στάση. Ευθυγραμμίστηκε με τον διεθνισμό του κεφαλαίου σε συνθήκες της πιο επιταχυνόμενης διαμόρφωσης της παγκόσμιας καπιταλιστικής αγοράς. Εμείς είμαστε αντίθετοι με αυτό το διεθνισμό. Βεβαίως. Αλλά τώρα βρήκαμε την κατοχή για να υποστείλουμε τις ευθύνες του ΠΑΣΟΚ, για να περάσουμε την εθνική ενότητα και τη συναίνεση και να μιλάμε για τη γερμανική μπότα, για την κακιά Μέρκελ, τον κακό Σαρκοζί. Γυρίσαμε τώρα στο '40 - '45.

»Η Γερμανία είναι ηγετική ιμπεριαλιστική δύναμη, καθοδηγεί την ιμπεριαλιστική ενοποίηση και δεν έχει καμία διάθεση να πάρει στις πλάτες της μεγαλύτερο βάρος από αυτό που πρέπει να δώσει για τη συμμετοχή, ας πούμε στην αντιμετώπιση της καπιταλιστικής κρίσης. Φυσικά, αν δεν ήταν η Γερμανία και ήταν η Ελλάδα, το ίδιο θα συμπεριφερόταν και η Ελλάδα στη θέση της Γερμανίας».[13]

Τώρα, έχει στην υπόλοιπη επαναστατική αριστερά κανένας τόσο ξεκάθαρη και μη – σοσιαλπατριωτική στάση απέναντι στη σημερινή κατάσταση; Βγαίνει όποιος θέλει και λέει οτι «*έχουμε χούντα*», οτι έχουμε «*δωσίλογη κυβέρνηση*» κι' οτι άλλο θέλει. Επομένως, να μαζευτούνε όσοι είναι «πατριώτες» να διώξουνε τη «ξένη κατοχή», δηλαδή καμιά ταξική ανάλυση της πραγματικότητας και απλώς μικροαστικοί συναισθηματισμοί και οργίλοι της πολυθρόνας.

«*Φυσικά, αν δεν ήταν η Γερμανία και ήταν η Ελλάδα, το ίδιο θα συμπεριφερόταν και η Ελλάδα στη θέση της Γερμανίας*».

Ποιος άλλος το είπε αυτό, ποιος το υπονόησε; Ποιος δεν προσπάθησε να θωπεύσει αυτιά και να πάει «με το μέρος του λαού»; Οι επαναστάτες μαρξιστές πρέπει να βλέπουν και τα σωστά και τα λαθεμένα, και τις προτάσεις του ΚΚΕ που είναι για να πάει μπροστά το κίνημα όπως και τις άλλες που είναι για να πάει πίσω. Πχ εμείς λέμε στην ηγετική ομάδα του ΚΚΕ να βάλει σαν πρόταγμα τη Διαγραφή του Δημόσιου Χρέους και του ιδιωτικού χρέους των φτωχών νοικοκυριών σαν μέρος του Προγράμματος μιας Κυβέρνησης των Εργαζομένων, **μια κατεύθυνση προς την οποία το λαϊκό κίνημα πρέπει να παλέψει άμεσα**.

Η ηγετική ομάδα μπορεί να μην το θέλει, αλλά στην ΚΕ και την βάση του ΚΚΕ οι φωνές πληθαίνουν και είναι ήδη πολλές. Θα είναι κρίμα η

[13] Ομιλία της κ. Α. Παπαρήγα στη Βουλή για τον Προϋπολογισμό του 2011, Ριζοσπάστης 24/12/2010.

αντικαπιταλιστική και επαναστατική αριστερά να μην το αντιληφθούν έγκαιρα.